



Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно будівельний інститут
Кафедра філософії, політології, психології та права

СИЛАБУС
освітнього компонента
Навчальна дисципліна – Ораторське мистецтво

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	Автомобільні дороги та аеродроми	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (16 годин), практичні заняття (14 години)	
Індивідуальні та (або) групові завдання	контрольна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Бикова Світлана Валентинівна, к.психол.н., доцент кафедри філософії, політології, психології та права, filosofi2017@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **одержують знання та комунікативні навички із технології підготовки до публічного спілкування, вибору ефективних методів завоювання й підтримання уваги слухачів, контролю над слухацькою аудиторією, удосконалення культури й техніки мовлення. Ораторське мистецтво поглиблює знання про умови, форми і засоби ефективної мовленнєвої комунікації у професійній діяльності здобувачів вищої освіти, а також розширює можливості для самовираження особистості і підвищує ефективність мовленнєвого впливу на інших людей.**

Наприклад: використовувати науковий інструментарій щодо вирішування проблем, пов'язаних із здатністю до ефективної усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Філософія, психологія.

Прогнозовані результати навчання

Диференційовані результати навчання:

знати:

- становлення і розвиток ораторського мистецтва, історію риторики, творчий набуток ораторів Древньої Греції, Риму золотослів України;
- організація і управління мисленнво-мовленнєвою діяльністю ;
- оволодіння риторичною термінологією;
- полемічне мистецтво
- психологічні особливості організації і управління мислиннєво-мовлиннєвою діяльністю.

розуміти:

- основні жанри ораторського мистецтва;
- особливості комунікативної креативності;
- невербальні прийоми впливу на аудиторію.

володіти:

- прийомами виразності при підготовці тексту промови;
- інтерактивними та емоційно-експресивними уміннями;
- психологічними основами публічних виступів.

вміти:

- вести розгорнутий монолог з фахової проблематики;
- вміти застосовувати усі жанри ораторського мистецтва, мовленнєвою культурою, полемічним мистецтвом;
- застосовувати численні прийоми виразності при підготовці тексту промови;
- орієнтуватися в науковій та спеціальній літературі;
- здійснювати науково-дослідну діяльність.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	прак- тичні	лабора- торні	самос- тійна
1.	Історія розвитку риторики.	2	1		6
2.	Наука про ораторське мистецтво у середньовічній Європі	2	1		6
3.	Основні закони риторики	2	2		6
4.	Етапи підготовки до публічного виступу	2	2		6
5.	Культура мови оратора.	2	2		6
6.	Психологія комунікації.	2	2		6
7.	Види красномовства.	2	2		6
8.	Професійна риторика.	2	2		2
	Всього:	16	14		60

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Ораторське мистецтво» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна на кількість балів	Максимальна на кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контрольна робота	1	20	30
Контроль знань:			
• Поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	40	70
• Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Контрольна робота реферативного стилю передбачає вивчення теоретичного матеріалу дисципліни [1].

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Оратор – це людина, яка вміє:
 - а) виголошувати промови;
 - б) танцювати;
 - в) робити компліменти;
 - г) підтримувати духовно-емоційний контакт з аудиторією.
2. Мистецтво переконувати не реалізується через поняття:
 - а) логос;
 - б) пафос;
 - в) етос;
 - г) топос;
 - г) інвенція.

Перелік питань до заліку з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво»:

- Основні поняття риторики.
- Основні закони риторики.
- Акція.
- Меморія.
- Елокуція.
- Образ оратора.

- Образ аудиторії.
- Основні етапи підготовки і виголошення промов.
- Інвенція.
- Диспозиція.
- Мовний вигляд промови (мовні засоби аргументів та образності).
- Історія і досвід давньогрецької риторики.
- Риторичне вчення Аристотеля.
- Риторика Сократа.
- Ораторство Демосфена.
- Риторика Платона.
- Історія і досвід давньоримської риторики.
- Риторичні трактати Цицерона.
- Види дорадчих промов та їх мовні ознаки.
- Особливості політичного красномовства.
- Риторика діалогічного мовлення.
- Мовні засоби дискусії.
- Риторика та ораторське мистецтво.
- Жанри ораторського мистецтва.
- Літературна мова. Норми української літературної мови.
- Культура мовлення оратора.
- Закон моделювання аудиторії.
- Техніка мовлення оратора.
- Академічне красномовство та його види.
- Монологічне та діалогічне красномовство.
- Рекомендації щодо підготовки промови.
- Рекомендації щодо виголошення промови.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бикова С.В. Ораторське мистецтво. Методичні вказівки. Одеса 2018.
2. Бабиш Н.Б. Практична стилістика і культура української мови. - Львів, 2013.
3. Глазунов С.В. Основи ораторського мистецтва та методики проведення навчальних занять: Навчальний посібник.- Дніпро: РВР 2010.
4. Дубравська Д.М. Основи психології. – Львів, 2011.
5. Коваль А.П. Ділове спілкування. Навчальний посібник.- К.,2012

6. Куньч З.Й. Українська риторика: Історія становлення і розвитку: Посібник для студентів економічних та гуманітарних спеціальностей. – Львів, 2011. – 160 с.
7. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навчальний посібник. – К.: ВЦ “Академія”, 2007.
8. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2003.
9. Ораторське мистецтво : навч. посіб. / Г. І. Гамова ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. ін-т держ. упр. — Х. : Магістр, 2009. — 171 с.
10. Ораторське мистецтво : підручник / Р. С. Кацавець. – 2-е вид., допов. – Київ : Правова єдність : Алерта, 2018. – 216 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Меш Г.Ш. 10 уроків ораторської майстерності тим, хто вчиться виступати публічно. – К., 1993.
2. Онуфрієнко Г.С. Риторика у тренінгових та кваліфікаційних комплексних завданнях для студентів економіко-гуманітарних спеціальностей. – Запоріжжя, 2007.
3. Онуфрієнко Г.С. Риторика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К., 2008.
4. Сагач Г.М. Мистецтво ділової комунікації. – К., 1995.
5. Сагач Г.М. Словник-мінімум термінів красномовства. – К., 1992.
6. Сербенська О.А. Культура усного мовлення. Практикум: Навч. посібник. – К., 2004.
7. Томан І. Мистецтво говорити. – К., 1989.
8. В. Литвинов. Риторика // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. — Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. — С. 551—552. — 742 с.
9. П. Чепіга. Риторика // Українська мова : енциклопедія / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови ; ред. В. М. Русанівський [та ін.]. — К. : Українська енциклопедія, 2000.
10. Риторика : підручник / З. Й. Куньч, Г. П. Городиловська, І. Д. Шмілик. – 2-е вид., допов. – Львів : Львівська політехніка, 2018. – 496 с.